Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
Santeri Suominen

Muistio

17.6.2024

Pääomamarkkinaunioni ja maksukyvyttömyys

Lakivaliokunnalle

E 44/2024 vp

Valtioneuvoston selvitys: Pääomamarkkinaunionin tulevaisuus

EK:lla ei ole huomautettavaa Suomen kantaan.

EK katsoo, että EU:n pääomamarkkinaunionin (CMU) yhteydessä mahdollisesti toteutettava maksukyvyttömyysoikeudellinen harmonisointi tulisi tehdä hyvin harkiten ja oikein kohdennetusti. Mahdollisen harmonisoinnin tulisi edistää maksukyvyttömyysmenettelyiden tehokkuutta ja läpinäkyvyyttä *kaikkialla* EU:ssa.

On totta, että maksukyvyttömyysjärjestelmien väliset erot EU:ssa ovat *yleisesti* ottaen pitkäaikainen rakenteellinen este rajat ylittäville sijoituksille. Niiden yhdenmukaistaminen edistäisi oikeusvarmuutta ja riskien asianmukaista hinnoittelua markkinoilla. Kuitenkaan valitettavasti kaikki harmonisointipyrkimykset eivät todennäköisesti tule edistämään näitä tavoitteita.[1]

Osakeyhtiössä velkojien maksunsaantijärjestyksessä on kysymys siitä, missä järjestyksessä yhtiöön tehdyille oman tai vieraan pääoman ehtoisille sijoituksille voidaan maksaa tuottoa taikka missä järjestyksessä varoja voidaan muutoin jakaa sekä yhtiön toiminnan aikana että yhtiön toiminnan päättyessä. Kunkin sijoituksen asema maksunsaantijärjestyksessä heijastuu sijoitukseen liittyvään riskiin ja tuottovaatimukseen. Tyypillisimmin oman ja vieraan pääoman välinen maksunsaantijärjestys konkretisoituu, kun yhtiötä puretaan tai kun yhtiö asetetaan konkurssiin.

EK pitääkin erinomaisena, että Suomessa OM valmistelee kansallisesti parhaillaan hallituksen esityksen muotoon laadittavaa ehdotusta, jolla mahdollistetaan velkakonversio yrityssaneerauksessa ja toteutetaan muut siihen liittyvät lainsäädäntömuutokset. Velkakonversion käyttöönoton tavoitteena on parantaa mahdollisuuksia järjestellä taloudellisissa vaikeuksissa olevan yhtiön pääomarakennetta ja siten edistää yrityssaneerauslaissa tarkoitetun saneeraustavoitteen toteutumista.[2]

[1] Ks. esim. komission v. 2022 antama direktiiviehdotus COM(2022) 702 final.

[2] Lisäksi tavoitteena on parantaa erityisesti kansainvälisillä markkinoilla joukkolainoja liikkeeseen laskevien suomalaisten yritysten kilpailukykyä sijoituskohteena ja tätä kautta edistää kansainvälisen velkarahoituksen saatavuutta Suomessa. Näin ollen hanke osaltaan tukee myös EU:n pääomamarkkinaunionin (CMU) tavoitteita.